

۱- نام رشته و مقطع به زبان فارسی و انگلیسی و تعریف رشته:

کارشناسی ارشد ناپیوسته میکروب‌شناسی پزشکی

Master of Sciences (M.Sc.) in Medical Microbiology

کارشناسی ارشد ناپیوسته میکروب‌شناسی پزشکی شاخه‌ای از علوم پایه پزشکی است که تحصیلات بالاتر از کارشناسی را در بر میگیرد و اولین مقطع تحصیلی پس از کارشناسی می‌باشد که دانش آموختگان آن در ابعاد خدماتی، آموزشی و پژوهشی در زمینه شناخت عفونتها میکروب‌ها به فعالیت می‌پردازند.

۲- تاریخچه رشته و پیشرفت‌های جدید:

از قدیمترین ایام، بشر در جستجوی علل و اسباب بیماری‌های عفونی بوده است. محمد زکریای رازی (متوفی به سال ۹۲۵ میلادی) طبیب دانشمند بزرگ ایرانی اولین کسی است که در جهان بیماری‌های واگیر مخصوصاً آبله و سرخک را با دیدی علمی مورد بررسی قرار داد و فرضیه‌ای را در باب عامل آبله بیان مینماید که یادآور نظریه تخمیری پاستور است که ۹ قرن پس از رازی موفق به کشف نقش میکروب‌ها به عنوان عامل بیماری‌ها گردید.

شیخ الرئیس ابوعلی سینا (متوفی به سال ۱۰۳۶ میلادی) دانشمند برجسته طبیب ولامقام و فیلسوف بزرگ ایرانی به اصل سرایت بیمارها معتقد است و در کتاب ارزنده "قانون در طب" در زمرة علل خارجی بیماری‌ها اشاراتی دارد.

در اواخر قرن نوزدهم بسیاری از عوامل بیماری‌های عفونی شناخته شد و بدنبال آن مطالعه سیستم ایمنی و فعالیت‌های آن در پیشگیری و معالجه بیماریها، شناخت عوامل شیمی درمانی و کشف ویروسها از دیگر وقایع آن زمان بود.

در نیمه دوم قرن بیستم و سالهای اخیر ژنتیک باکتریها بسیار شکوفا شده است و تحقیقات ارزنده‌ای در زمینه مهندسی ژنتیک میکروارگانیسم‌ها صورت گرفته است به طوریکه ورود به این عرصه به بسیاری از سوالات و ابهامات پاسخ داده است، هرچند راه طولانی تری در پیش است و بشر امروز می‌کوشد تا نیل به یک محیط زیست ایده آل همچنان به راه خود در زمینه میکروب‌شناسی نوین ادامه

دهد. اولین گروه دانشجویان کارشناسی ارشد میکروبیشناسی در سال ۱۳۶۷ در دانشگاه علوم پزشکی تهران پذیرش شدند و برنامه این رشته در سالهای ۱۳۷۲ و ۱۳۷۶ مورد بازنگری قرار گرفت. از آن سال تا کنون هیچگونه تغییر در برنامه مذکور صورت نگرفته است.

۳- ارزشها و باورها :

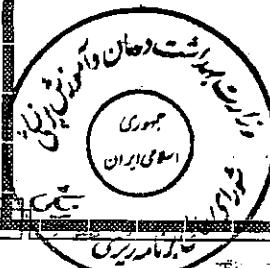
عقاید و ارزش‌های ما عمدتاً برخاسته از قوانین و مقرراتی است که در دین مبین اسلام مستتر است و اسلام بر امر حفظ سلامتی و نظافت تأکید خاصی نموده است، تا حدی که جسم ما را امانتی از سوی خداوند متعال تلقی می‌نماید، لذا آموزشی که مبتنی بر این اصول شکل گرفته باشد می‌تواند بیانگر اعتلای این ارزشها در جامعه باشد و از آنجا که علم میکروبیشناسی ماهیتاً بدبناول کشف علل و اسباب بیماری‌های عفونی جهت درمان و کنترل آنها می‌باشد، لذا می‌توان نتیجه گرفت که آموختنی‌های این رشته در واقع بر فرایند عملی ارزش‌های حاکم و ارتقا سلامت در جامعه به عنوان یک اصل است و نقش مهمی در استقرار یک جامعه سالم را به عهده دارد.

۴- رسالت (Mission) :

رشته کارشناسی ارشد میکروبیشناسی پزشکی یکی از رشته‌های علوم پایه پزشکی است که بر اساس استانداردهای قابل قبول و با استفاده از تکنیکهای رایج آزمایشگاهی در تشخیص بیماری‌های عفونی در خدمت جامعه است و در تحقیقات ملی سهیم است و همچنین در آموزش نظری و عملی دانشجویان در رشته‌های مرتبط، در خدمت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی است.

۵- چشم انداز (vision) :

امید می‌رود با اجرای برنامه آموزشی رشته کارشناسی ارشد میکروبیشناسی پزشکی که همگام با پیشرفت علوم پایه پزشکی منجر به ارتقا سلامت در جامعه شده و بتواند تیازهای کادر آموزشی پژوهشی و خدماتی مربوط به مؤسسات آموزشی و دانشگاه‌های علوم پزشکی، در مراکز تحقیقاتی و آزمایشگاه‌های تشخیص طبی سراسر کشور در زمینه میکروبیشناسی پزشکی در این مقطع را تأمین نماید و طی ۱۰ سال آینده جزو کشورهای پیشتاز این رشته در منطقه گردد.

۶- اهداف کلی:

در پایان این دوره انتظار می‌رود که دانشی آموختگان این رشته بتوانند:

- (۱) خدمات میکروب شناسی تشخیصی بیماریهای عفونی را در بخش میکروب شناسی آزمایشگاه های تشخیص طبی انجام دهند.
- (۲) از عهده تدریس دروس نظری و عملی میکروب شناسی در مقاطع کاردانی و کارشناسی و دروس عملی میکروب شناسی تمام مقاطع آموزشی برآیند.
- (۳) در مراکز تحقیقاتی مرتبط با رشته به عنوان همکار پژوهش بتوانند فعالیت نمایند.

۷- نقش دانش آموختگان:

- (۱) خدماتی
- (۲) آموزشی
- (۳) تحقیقاتی

۸- وظایف حرفه ای:

- (۱) ارائه خدمات میکروب شناسی تشخیصی در آزمایشگاه های تشخیص طبی
- (۲) آموزش دروس نظری و عملی برای دانشجویان مقطع کاردانی و کارشناسی و دروس عملی میکروب شناسی تمام مقاطع آموزشی
- (۳) همکاری در طرحهای پژوهشی مرتبط با رشته

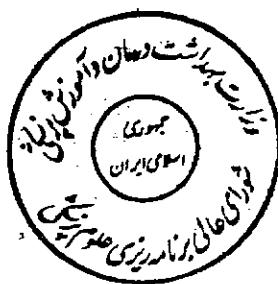
۹- راهبردهای اجرایی برنامه:

راهبردهای پیش بینی شده برای اجرای برنامه کارشناسی ارشد میکروب شناسی تلفیقی از استراتژیهای دانشجو محور و استاد محوری است و بر یادگیری فعال active Learning تأکید دارد.

۱۰- شرایط و نحوه پذیرش دانشجو:

- (۱)- دارندگان مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته های میکروب شناسی، علوم آزمایشگاهی، زیست شناسی سلولی مولکولی (کلیه گرایشها)، بیوشیمی و ایمونولوژی، و دکتری حرفه ای در یکی از رشته های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، دامپزشکی و علوم آزمایشگاهی

۱۰-۲- مواد امتحانی و ضرایب مربوطه

باکتری شناسی	ضریب ۳
تک یاخته شناسی	ضریب ۲
فارج شناسی	ضریب ۱
ویروس شناسی	ضریب ۲
ایمنی شناسی	ضریب ۱
زبان عمومی	ضریب ۱

۳- شرایط خاص (سلامت جسمانی و نقص عضو): داوطلبان این رشته ضمن آنکه می باشند از سلامت جسمانی کامل بروزدار باشند به طور خاص نباید دچار کورنگی باشند.

۱۱- رشته های مشابه در داخل کشور :

رشته میکروبشناسی پزشکی در داخل کشور مشابه ندارد اما در دانشگاه های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رشته ای تحت عنوان میکروبیولوژی مخصوص وجود دارد.

۱۲- رشته های مشابه خارج کشور :

در اکثر دانشگاه های خارج از کشور در دپارتمان های میکروبشناسی رشته ای تحت عنوان Clinical Microbiology، Medical Microbiology، Microbiology وجود دارد.

۱۳- شرایط مورد نیاز راه اندازی رشته

براساس ضوابط و شرایط شورای نظارت، ارزشیابی گسترش دانشگاه های علوم پزشکی می باشد.

۱۴- شرایط دیگر مانند بورسیه : موجود نمی باشد.